

GAZETA TRANSILVANIEI

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe un an 24 cor.; pe 1/2 an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., pentru România şi streindtate pe un an 40 lei; pe 1/2 an 20 lei.

ZIAR POLITIC NAŢIONAL.

Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacţia şi administraţia: Strada Prundului Nr. 15. Inseratele se primesc la administraţie. Preţul după tarif şi înveţată Manuscrisele nu se înapoiază. TELEFON Nr. 226.

„Pagini literare.”

Primum întâiul număr al revistei anunţate cam de mult, *Pagini Literare*, ieşită de sub teascurile tipografiei *Concordia* din Arad. A fost o dorinţă generală ca să avem o revistă de acest fel, care să prindă actualitatea în fotografii cât mai numeroase, să se facă ecoul năzuinţelor noastre culturale, şi să strângă întreaga pleiadă de scriitori de dincoace sub flamura ei dând un avânt nou literaturii noastre de aici.

Revista a apărut la câteva zile după guvernul ungar a suspendat pentru timp nelimitat ziarul *Românul*, editat de aceeaşi societate pe acţi: *Concordia*, şi în coloanele cărui apăraseră produse literare de ale scriitorilor noştri deseori, însă chiar dacă ziarul *Românul* apărea şi pe mai departe, revista avea să împlinescă o misiune specială. Ea avea să prindă în mod mai statornic, în colori mai tari, actualitatea, ea răspundea unor necesităţi mai permanente, deci ideile au lipsă de o precizie şi limba de o îngrijire mai meticuloasă decât într-un cotidian.

Pagini Literare au spărut şi salutăm călduros solia ce o aduc. Conţinutul numărului prim este deosebit de bogat. Condeea consacrate colaborează la restabilirea continuităţii noastre literare şi culturale întrerupte deodată cu izbucnirea războiului, când încetară să mai apară *Lucaţărul* şi *Cosmăneana* şi când am fost izolaţi aproape cu totul şi pe aceste terene de literatură din Ţara Românească.

În fruntea revistei scriitorul *Al. Ciura* în cuvinte sculpturale evidenţiază rostul revistei, chemând în glas duios şi pătrunzător la datorie ce li se impune să ridice din nou steagul, pe scriitorii „câţi bruma aţi mai rămas” acasă. Suntem şi noi de convingerea că scriitorii vor şi răspunde şi se vor năzuî să ridice la un înalt prestigiu şi autoritate noua revistă dela Arad.

D. Andreiu Bârseanu, publică o poezie *O, Doindă...* ce are şi simbol pe copertă datorit spiritului inventiv de desinator al dlui *Al. S. Iorga*.

Nuvelistul nostru *Ion Agârbiceanu*, care a tăcut până în timpul din urmă, publică o nuvelă care cuprinde, ca toate creaţiile dsale dealtfel, o problemă, vastă socială smulasă din actualitate: viaţa omului pe front nu numără nimic,

aici acasă însă ea are un înţeles statornic, veşnic chiar.

Paginile următoare sunt decorate de nume ca: *Victor Stanciu*, *Dr. Ioan Lupaş*, *Dr. Ioan Mateiu*, *Mihai Gaşpar*, *Petronius*, *Cotruş*, *Euphraste*, *Gavril Todica*, *I. Broşu* etc. etc.

Observăm că *Pagini Literare* se prezintă în escelente condiţii tehnice, prin ceace se ridică mult valoarea institutului de editură *Concordia* din Arad. Hârtie fină, tipar foarte plăcut, bogăţie de clişee cu scene din armată, portrete ca al d-lui director liceal *Dr. Ioşif Blaga* şi de-ale dispartuţilor de curând ca episcopul *Hossu*, notarul *Machi Ardelean*, preotul *Augustin Beleş*, fostul director al liceului din Braşov *Virgil Oniţiu* etc.

Pagini literare dau şi un supliment muzical datorit d-lui *G. Şorban* care se face din ce în ce mai bine cunoscut lumii româneşti ca scriitor şi compozitor muzical, tradând cunoştinţe frumoase.

Pagini literare se prezintă aşadar cu un bogat conţinut şi deja acest număr este un bun angr pentru viitorul acestei reviste. Într-o notiţă găsim şi informaţia că numerele viitoare vor avea cronici şi mai bogate, materialul fiind deja sosit.

Între împrejurări ca cele de astăzi, când setea după o lectură ca cea pe care o oferă de-a întâiul număr al *Paginilor Literare*, era generală, apariţia revistei dela Arad este binevenită, efectul ei va fi binefăcător. Stăruim a crede, că cititorii de pretutindeni vor ţinea să aibă pe masă o revistă ca aceasta, care înseamnă un început serios de reculegere şi orientare sigură spre progresul nostru literar şi cultural.

Dorim revistei *Pagini Literare*, redactate cu tact, şi prudenţă de *d. Victor Stanciu*, director la şcoalele de fete din Arad, sorti de isbândă, deplină, şi credem că în scurt timp ea va putea fi răspândită, în mii de exemplare...

Cu Verdun-ul cade şi guvernul Franţei. Din Amsterdam se comunică:

După informaţiuni londoneze ministrul de interne francez *Maivy* s-a pronunţat în mod decisiv asupra retragerii cabinetului actual francez pentru cazul când Germanii ar cuceri Verdun-ul.

Din tractul Clujului.

Sinodul protopopes ort. pentru orfanii noştri.

Este viu încă entuziasmul sincer ce a cuprins lumea românească de pretutindeni pentru ideea Orfelinelor din ambele metropole româneşti. Nicl-când n'am fost martorii unei animaţii mai nobile, înc-nse în jurul unui ideal mai sfânt, ca azi.

Cei de acasă şi cei de pe câmpul de luptă simţesc deopotrivă necesitatea mântuirii mlădiţelor tinere; dreptacia aşteptăm cu nerăbdare intruparea cât mai grabnică a ideii ventilate cu atât desintere.

Ceeace ne pune pe gânduri însă este faptul, că pe lângă toate sfârşirile noastre abia ne va succeda a scăpa din gharele peirii maximum 10% din numărul de cel puţin o sută de mii a orfanilor şi orfanşor, rămaşi fără nici un sprijin după războiu sau acum după moartea tatălui, şi ajungerea la sapă de lemn a mamei lor. Prin urmare 90.000 de viăstare tinere (aescotinî între aceştia orfanii ce ar fi crescuţi de mamele sau rudele cu dare de mână şi tragere de inimă) ar fi condamnaţi morţii, ceeace ne-ar a trage blăstămîmul nepoşilor şi al neamului întreg şi ar însemna o adevărată s-nucidere naţională.

Ar fi dureros să fie atâţia orfanii; teama generală este însă, că vor fi şi mai mulţi deadreptul avizaţi la marinimositatea obşteii româneşti.

Fiind atât de lămurit adevărul acesta, sinodul protopopes ortodox, ţinut în 29 Febr. (13 Martie n.) la Cluj a discutat problema, luând măsuri vrednice de aprobat la toate ţinturile locuite de Români. Singur atari dispoziţii ne pot scăpa de dezastul, ce ne-ar ameninţa, neînterzându-ne de acil şirag nesfârşit al orfanilor, deveniţi adevăraţi »copii nămanii».

Amăsurat înviaţiunilor date şi de d-l protopop *Tulliu Băişescu*, pâr. *Aurel Muntean* din Sebeşul-mare a propus cu o deosebită însufleţire de cauză, ca »comitetele parohiale» resp. »Reuniunile de femei pentru ajutorarea orfanilor» să ia în mână lor plasarea orfanilor nenorociţi pe la familiile mai de seamă, cărora să li se dea din cotizaţiile membrilor şi venitele parohiei o recompensă cuvenită în bani şi produse pentru creştere în genere. Câţiva orfani sau orfanşane mai de viaţă şi cu deosebite aptitudini sufleteşti să fie trimişi la timpul său la Orfelinatul din Sibiu spre perfecţionare sau plasare la şcoli şi meserii. Preoţii să lupte cu zel şi devotament de apostoli pentru ajungerea scopului atât de uman.

După-ce s'a lămurit cestiunea şi din partea subscrişului şi a mai multor membrii sinodali, pâr. protopop *T. Roşiescu* face un apel călduros la membrii sinodului să

fiu cu mic cu mare propagatorii ideii sulate cu atâta interes în sinod, fiind sosit momentul a ne dovedi înţelegătoi desăvârşiţi ai durerilor şi nevoilor obşteşti.

Sunt convins, că mulţi preoţi se vor fi gândit şi la modalitatea ceaune de mântuire a orfanilor neamurări; ba am discutat cestiunea atât cu preoţi din alte tracte, cât şi cu intelectuali şi am ajuns la convingerea, că numai o descentralizare a activităţii Orfelinelor centrale ne poate asigura isbânda deplină pe terenul acesta.

Prerogativele sunt evidente: 1) Se pot creşte mai mulţi, ba pot zice toţi, dacă fiecare frunţa al poporului e la culmea chemării lui măcar acum în cele mai grele zile pentru neam.

2) Se face creşterea mai uşor, fiind controlul mai posibil asupra orfanilor comunelor singuratiche, decât asupra orfanilor crescuţi în masse.

3) Dragostea faţă de glia strămoşească şi tradiţiile de acasă se pot infiltra în sufletele tinere numai pe lângă modalitatea aceasta.

Sunt desigur şi piedeci sau scăderi împreunute cu ideea descentralizării, cari însă pot fi învinse cu uşurinţă, dacă toată lumea românească e pătrunsă de sfîntenia scopului măreţ amintit şi astfel toţi şi toate ideii dau concursul la înfăptuirea idealului acestuia.

Dr. Nicodim Cristea
eşihet-capelan protopopes.

Grecia rămâne ostilă Quadrupel. Din Atena se anunţă: Ziarul »*Cheris*» într-un articol de fond, în spirat, zice-şo, de o înaltă personalitate politică, scrie:

»Neînţelegerile dintre Grecia şi Quadrupla înţelegerea, acum în urmă s'au mărit considerabil, ajungând într-un stadiu foarte periculos.

Toate acţiunile săvârşite până azi de Quadrupla împotriva Germaniei n'au urmărit alt scop decât provocarea Greciei. Şi-au închinuit conducătorii înţelegerii că vor reuşi, cu chipul acesta, să facă din Grecia o jucărie în mâinile lor. Graţie răbdării şi sângelui rece de care a dat dovadă regele şi oameii politicii dela guvern, înţelegerea nu şia putut realiza scopul. În curând se va vedea că politica înţelegerii nu poate da decât rezultate negative.

O victorie navală germană. Comandamentul flotei germane comunică cu data de ieri:

La coastele Flandriei s'a desfăşurat ieri dimineaţă o luptă fa-

vorabilă nouă între 3 submarine germane şi o divizie engleză constitătoare din cinci distrugătoare de submarine. Duşmanul a părăsit locul luptei, după ce a primit mai multe lovituri în plin. Noi am suferit numai pagube nelsemnate.

Şansele României într-un războiu.

Traducem din »*Neue Freie Presse*»:

În ziarul bucureştean »*Eclair des Balkans*» majorul român *P.* publică un articol privitor la atătudinea României, în care »pune următoarele:

România nu poate purta un războiu în contra Puterilor centrale, căci frontul, pe care l-ar avea de apărat în cazul acesta, se estinde dela *Burdugeni* până la *Predeal*, dela *Predeal* până la *Vercolrova* şi dela *Vercolrova* până la *Marea neagră*. Un astfel de front România nu-l poate apăra în nici un caz. N-avem nici soldaţii de lipsă, dar nici muniţia recerută pentru a putea lua o astfel de luptă.

Izbucnind războiul, Oitena va fi ocupată în timp de 6 oare de-o armată, care va pătrunde în ţară la *Vercolrova*. Deoarece soldaţii noştri nu vor putea apăra acest front imens, România ar deveni teatrul unui războiu îngrozitor. S'ar repeţi cazul *Belgiei* în mare.

Austriacii şi Germanii ne sunt superiori, la număr ca şi în muniţii, iar *Bulgarii* l-ar reveni în acest războiu datorinţa să ocupe *Dobrogea* şi cadriaterul. Numai s'ingură *Moldova* ar putea fi întru câteva apărată, iar populaţia *Oitenei* şi a *Valahiei* precum şi armata română ar fi constrânse, să se retragă peste *Milcov*.

Fiind Oitene, *Valahia* şi cele două *Dobroge* ocupate, ce ne-ar mai rămânea de făcut? Rusia, în neputinţă de-a ne apăra — căci nu se poate nici pe sine apăra — ar fi nevoită să ne asigure întrucat e posibil numai stăpânirea *Moldovei*. Oraşul *Bucureşti*, fortificat de *Brialmont* după modelul cetăţilor *Namur* şi *Liege*, n-ar putea rezista faimosailor mortiere de 42 centim tri. Rezultatul ar fi fatal: Oitena distrusă, *Bucureştil* bombardat, *Valahia* schimbată în teritoriu de războiu iar *Dobrogea* în mâinile *Bulgarilor*.

Ceea-ce scriu aici nu e vrăo i-poteză, căci însuşi statul usajr român, ba chiar şi adresaţii partidului războinic dela noi, Ńin cont de ocuparea eventuală a *Valahiei*, *Oitenei* şi *Dobrogei*. Care komân bun ar putea aproba o astfel de nebunie periculoasă. *Possibil este numai un război, pe care-l poate purta România şi acesta este în contra Rusiei*, căci frontul ruso-român e mic l-ar în acelaşi timp România ar avea

Scrisoarea prinsonerului.

Sună clopotele, sună, Sună, sună şi e'adună Boerime, săracime şi de cei cari n-au pe nime.

Şi, se'nchină şi se roagă Lume multă, lumea 'ntreagă, Cu credinţă şi căldură, Subt mlastra bolitură.

Ţarul încercat cu aur Dă al inimii tezaur Lui Isus Mântuitorul Ca şi slutul, cerşitorul.

Nu mai eu, sărac de mine Prinsoner prin Ńări stolne, Nu mă rog lui Dumnezeu Ca în sătulejul meu.

Unde popa *Pantilie* Ne slujea în liturghie Slujbele cele mai sfinte, Cătr'al cerului Părinte.

Şi plângeau şi mari şi mici, Moşi cărunţi şi cei volnici, Când cânta cu glasul mare Slujbele de sărbătoare...

A. N. Târnavăntul.

† Achille Popescu.

— Pro memoria. —

Le pauvre homme... Înainte cu câteva săptămâni i-am primit scrisoarea fericită, în care comicul emoţionat până la lacrimi îmi anunţa că în curând pudra de clown va fi uitată şi va putea iscăli solemn: director ori aşareva. *Achille* dragă, m-ai făcut de-atâtea ori să râd, dar astăzi zămbetul îmi îngheaţă pe buze. Tu mori irevocabil, nu ca pe scenă, pe care te renaştea de câte ori dorea publicul — tu mori cu grandeta tragică a *Siguranţei*; rămân în urma ta lucrămii, datorii, prietenii, lumea, primăvară.

Ńi mai aduci aminte de visurile noastre de-a vedea bogată scena românească — Ńi mai aduci aminte de

cealurile triste din *Imperial* şi de dese-voastie visite la *Anicuţa*?... Şi-ţi mai aduci aminte când noaptea 'ntreagă, ziua 'ntreagă ai învăţat ca *Lilly* rolul greu din *Caragiale*? Ńi mai aduci aminte de *Mircea*?

În zadar te-aş întreba, nu mi răspunzi. Buretele vremii a trecut peste suprafaţa sufletului tău; s-au şters pentru totdeauna slovele de aur ale vieţii tale. În tine moare o lume, ori poate lumea întreagă şi duci o parte din suflul dramatic românesc — se stinge inteligenţa unui talent intuitiv, un intelect rafinat şi un drag şi nepreţuit prieten mai bătrân. Şi asemenea unui cioclu, eu trebuie să stau totdeauna gata ca să scap mormântul tuturor şi plugul morţii ară tot mai des. Noaptea 'ntreagă, ziua 'ntreagă ar trebui să scriu tot necroloage. »*Mur-m Doamne* şi ne-am spus-vede!», Oh, de ce nu pot rămânea în florile grădintei, să curgă izvoare şi să săgeteze trilurile priveghătoarei — de ce adorm tot mai mulţi în dulcele şi amăgitorul somn al morţii? Astăzi moare unul, care mi-a fost prieten şi

măine va muri un duşman şi aş vrea mai bine să mi se nască duşmanii.

Achille dragă de ce te-ai dus? Ńi s-a urât cu noi? Te-ai plictisit de comedia vieţii şi te-ai dus să joci pe scena teatrului zeilor mari? Te rog, dacă vei păşi pe scena asta, spune zeilor rolul neacului nostru din tragedia omenimei şi pe *Olimp* vor curge aceleaşi lacrimi ce se ascund astăzi rug nate, în ochii mei.

(E I)

„Piesa” lui *Moldovan Gergely*.

Distinsul savant de renume mondial şi celebrul autor dramatic: *Moldovan Gergely* profesor de limba română la Universitatea din Cluj, a scris supt titlul »*Trandafir de munte*» o nouă piesă, care s-a reprezentat la teatrul din... Cluj în săptămâna trecută. Piesa, cum este firesc, a căzut cu succes enorm, doar în noua operă dramatică a d-lui *Gergely* ţăranul român apare nu numai născăjit şi incult, ci şi

idiot şi superstiţios peste măsură. În »*Trandafir de munte*» joacă şi un... urs, tovarăş al ţăranului şi spre acest scop un tânăr actor dramatic a fost dressat de săptămâni încoace de marele poet dramatic.

Subiectul piesei? I trece limitele unei referate. Acţiunea dramatică? Recompensa... galeriei. Succesul? Cătipi ziarele ungureşti din Cluj, sânt toate de convingerea că piesa lui *Gergely* este una din cele mai proaste din câte au văzut lumina rampel.

Ei, ei, *Moldovăne*, *Moldovăne*. De ce te-ai compromis de nou? De ce n-ai fost îndestuat cu laurii nemuririi şi de ce-ai ahtiat cojile de portocală? De ce Ńi-ai bătut iar jos de noi, şi bătaia ta de joc nu Ńi-a adus nici măcar o para în buzunar, ci din contră, Clujeanii bufnesc de ris când te văi pe străzi pe tine, autorul unei piese în care ursul joacă rolul principal.

Maestre, nu puteai scrie un rol şi pentru un măgar?..

avantajul de-a fi sprijinit de-o armată puternică austro-ungară-germană-bulgară, care ar putea apăra Dobrogea în contra unei invazii rusești.

Această părere — încheie majorul P. expunerile sale — este împărtășită de majoritatea generalilor români.

Frământările din Rusia.

Ziarele din Moscova află din Petrograd: O mare agitație domnește de câteva zile în Palatul Tauridel. Deputații se interesează foarte viu de rezultatul vizitei Președintelui Dumei Rodjeanco la Zarcoje-Selo, discutând în grupuri aici știrile cele mai senzaționale.

Provoacă mult interes conștiințele ce au avut la Rodjeanco între Președintele Dumei și reprezentanții tuturor fracțiunilor din bloc, afară de progresiști. Se comentează de asemenea absența la comisiunile agricolă și militară a miniștrilor de Interne și de Război, cari au fost chemați de urgență la un important consiliu de miniștri.

În legătură cu toate aceste confuzii în Palatul Tauridel, s'au răspândit știri despre o apropiată criză a Dumei, iar pe de altă se vorbește și de posibilitatea unei schimbări în bine și a realizării principalelor desiderate ale blocului parlamentar. Se numește chiar că va din șefii de partide cari urmează să fi chemați la guvern, din cari cel mai indicat e Rodjeanco.

Bine înțeles că toate acestea nu sunt decât știri cari au la bază numai prezumții.

SITUAȚIA pe câmpul de război.

Azi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

Budapesta 20 Martie. — Din marele cartier general al nostru se comunică oficial cu data de azi:

In nordul monarhiei.

Eri seară, după o apărare eroică de 6 luni de zile, am ieșit din șanțul de pod, prefăcut în ruine în urma împușcăturilor, la nord-vest dela Usciesko. Cu toate că Rușii deja de dimineață au aruncat în aer în șanț o spărtură pe o lățime de 300 metri, trupa de apărare, neținând cont de pierderile ei, s-a mai susținut încă 7 ore în focul cel mai violent de artilerie și infanterie, contra atacurilor unor forțe rusești de opt ori mai mari. Comandantul, colonelul Planckh, numai după amiazi la 5 ore s-a hotărât să iasă din șanțurile complet distruse.

Detachamente mai mici și răniți au trecut cu lunții pe țărmul sudic al Nistrului, dar în urma focului concentrat al dușmanului trecerea curând a trebuit să fie abandonată și trupa eroică compusă din dragoni imperiali și din pionieri, ne voind să ajungă în prisoare, și-a putut alege numai o cale: a trebuit să-și deschidă drum pe țărmul vestic al Nistrului, prin satul Usciesko, ocupat de dușman, spre trupele noastre cari își puseseră piciorul pe înălțimile situate la nord dela Zaleskyi. Trecerea printre poziția dușmană a succed. Sub acțiunea nopții colonelul Planckh și-a condus eroic la trupă până la avant-posturile noastre cari se află la nord-vest dela Zaleskyi, unde au ajuns azi dimineață.

Amintirea luptelor din jurul șanțurilor de pod dela Usciesko va trăi vecinic pe una din paginile glorioase ale istoriei armatei noastre.

La granițele italiene.

La capul de pod dela Görz am incendiat eri pozițiile dușmane dinaintea părții sudice dela Podgora. După amiazi a lășia noastră a luat sub un foc efectiv poziția dușmană dinaintea capului de pod și peste noapte am alungat pe dușman din un tranșeu la Fevma.

La capul de pod dela Tolmein luptele continuă. Pozițiile ocupate le ținem strâns în posesiunea noastră. Numărul prizonierilor făcuți aici s-a ridicat la 925, iar al mitraliezilor capturați la 7. Mai multe atacuri dușmane îndreptate la Mrali-Vrh și Krn au eșuat.

Trupele noastre au ocupat și pe Rombon o poziție italiană. Aici am făcut prizonieri 145 italieni și am capturat 2 mitralieze. Pe frontul din Carintia activitatea vie de artilerie continuă. În regiunea de graniță din Tirol dușmanul a ținut sub foc de artilerie sectorul Col di Lana și câteva puncte ale frontului sudic.

Câmpul de operații din Balcani.

Situația e neschimbată.

Generalul de divizie Hoyer loc ținătorul șefului de stat major.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin, 20 Martie. — Buletinul oficial al mareșalului cartier general german e pentru ziua de azi următorul:

Pe câmpul de operații dela vest: În urma timpului clar activitatea noastră de artilerie și aviație a fost de ambele părți foarte vie. În ținutul râului Maas și pe șesul Woenvre luptele de artilerie au fost și eri extraordinar de violente. Francezii, ca să ne împiedece de a ne apropia și mai mult contra lucrărilor dușmane de apărare din regiunea fortului Douaumont și a satului Vaux, au îndreptat din nou contra satului Vaux un contra-atac zadarnic, cu părțile unei divizii aduse din nou în luptă. I-am respins cauzându-le grave pierderi.

În o luptă aeriană sublocotenentul baron Althaus a împușcat de-așupra liniei dușmane, la vest dela Lihons, al patrelea, iar sublocotenentul Böhlke de-așupra pârării Forges (pe țărmul stâng al râului Maas) al 12-lea avion dușman. Afară de aceasta dușmanul a pierdut și alte 3 avioane. Unul în o luptă aeriană la Cussy, la vest dela pădurea Forges, și celelalte două în urma focului tunurilor noastre de apărare. Unul din acestea din urmă a căzut arzând la Rims, iar celălalt rostogolindu-se de mai multe ori în regiunea Badesapt, a căzut nemijlocit înapoia liniei dușmane.

La ost și sud-ost.

Fără considerare la pierderile mari, Rușii au atacat și eri cu mari forțe de ambele părți dela Postavi, precum și între lacul Narotsch, și lacul Wisniem. Atacurile lor au rămas absolut fără nici un rezultat.

În regiunea Vidsy trupele germane au înaintat și au respins aceste detachamente dușmane, cari eri după atacurile lor de dimineață au cercat să se mențină în apropierea frontului nostru. Un ofițer și 7 soldați din regimente diferite, au ajuns în mâinile noastre.

Lupte la granița Greciei.

Din Berlin se comunică cu data de 20 Martie ziarului »Pester Lloyd«, că alături a avut loc la granița Greciei o ciocnire între avantposturile franceze și ale noastre, care a fost urmată de o viură canoană din partea noastră, în urma căreia Francezii au fost respinși adăpostindu-se în niște case răselețe ale unei comune mici. Artileria noastră a distrus aceste case și a constrâns pe dușman să se retragă, lăsând în mâinile noastre câțiva răniți și prizonieri.

Din camera italiană. După o dezbateri mai lungă și adeseori chiar foarte zgometoasă, camera italiană a votat în ședinta sa de eri încredere guvernului. Înainte de-a se da acest vot, prim-ministrul Sonnino a rostit un mare discurs, în care a constatat cu franțete, că din partea guvernului s'au comis, fără îndoiță, și greșeli. Dacă camera consideră actualul cabinet de încapabil de-a duce războiul la un sfârșit victorios, să nu se dea înapoi în fața unei crize.

ȘTIRI.

— 20 Martie n. 1916.

Din cauza sărbătorii de mână S. S. 40 Mucenici ziarul nu va apare până Joi seara la oara obișnuită.

Festivitate comemorativă. Atragem din nou atențiunea publicului românesc asupra festivității comemorative, pe care o dau mâne, Mercuri seară, profesorii și elevii școlărilor noastre secundare în amintirea regentului director Virgil Onițiu. Inceputul la orele 5 1/2 d. a.

Invitări speciale nu se fac.

Reprezentanța orașului Brașov va ține mâne, Mercuri, la orele 3 o adunare generală. Între altele este la ordinea zilei alegerea casierului orașului precum și alegerea unui cancelar financiar.

† Ioan Germân. Primul următorul necrolog: Cu adâncă durere anunțăm, că prea iubitul nostru soț, tată, frate, soț, ginere, cumnat și uchiu Ioan Germân presbiter onorar, catechet, învățător, epitrop al b.s. gr. or. din loz, membru al Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român, membru al Societății pentru fondul de teatru român, împărțit cu sfințele taine a trecut la viața eternă în 16 Martie la orele 11 1/2 noaptea, în vârstă de 63 ani și al 35-lea al fericitei căsătorii. Rămășițele pămanțelești se vor ține spre vecinica odihnă în 18 l. c. la orele 3 d. a. în cripta familiară din cimitirul rom. gr. or. din Brad. Părinții ușoară!

Braș, la 17 Martie 1916. Petru și Maria frate și soră. Vasile Boneu, Gratiara Beșan n. Boneu, Smarandita Dr. Hărăguș n. Boneu, Olga Boneu, Cantemir Boneu, Leonida Boneu, Sofia n. Feier soție. Horațiu, Dante, Joe fil. Victorica German n. Sepetianu noră și Dante nepot. Ecaterina Feier, Aron C. Feier, Costică și Elena Gheorghiu, Dr. Ștefan Hărăguș, Silviu Beșan, Ștefan Hărăguș nepoți și nepoate. Aron Feier soț. Tecla Boneu n. Feier, Leonida Gheorghiu n. Feier, văd. Silvia Dr. Feier n. Magheriu cumnate. Vasile Boneu Costică M. Gheorghiu cumnate.

Adresăm familiilor îndoliate sincere condolențe.

Limba maghiară în școlile medii din Constantinopol. Focul turcești se ocupă pe larg cu chestiunea introducerii limbii turcești în școlile medii din Budapesta, și tin de dorit ca și în școlile medii din Constantinopol să se învețe limba maghiară.

O linie aeriană Viena-Budapesta. »Frondblatt« aduce știrea despre un proiect în lucrare pentru o linie aeriană între Viena-Budapesta pe care vor circula regulat omibuse-aeriane, Avioanele-tramvai vor transporta fiecare 8—10 persoane și vor face cursa Viena-Budapesta, respectiv Budapesta-Viena în circa 2 ceasuri.

Cheltuielile războiului. Secretarul de stat al Germaniei Dr. Heifferrich în expozatul făcut în camera germană a constatat, că cheltuielile de război ale puterilor dușmane se urcă pe zi la 250 milioane mărci, pe când uninea statelor centrale cheltuește zilnic numai 110 milioane mărci.

Un Român participând la împrumuturile de război germane. Aflăm din »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« dela 5 l. c. că la »Magdeburger Bank« un Român, care luase parte încă la subscripțiile anterioare pentru împrumuturile germane de război, a semnat la cea mai nouă emisiune considerabilă sumă de 400,000 marce germane (circa 550,000 coroane).

Mulțămii. D-l N. N. din Brașov a dăruit pentru acoperirea trebuințelor capelii noastre a »Bunei vestiri« suma de 10 cor. Ise aduce și pe această cale călduroasă mulțămii! Brașov 19 Martie n. 1916. Moise Brumboiu, paroh-protopop gr. cat.

Publicațiune. Fiindcă în zilele din urmă brutătorilor nu li s'a putut da decât numai fâină pentru prăjituri fine — din cauza că pentru orașul nostru n'a fost avisată nici fâină pentru furturi și nici fâină pentru pâne de aceea făcăm prețul pentru un chiogram de pâne, făcut din fâină pentru prăjituri fine, cu 86 de fieri Pratul oșnei albă, fă ută din fâină pentru furturi, ră mâne cum a fost și până acum, adică 67 de fieri pentru un chiogram. Brutătorii au voie să coacă pâne întreagă și pe viitoriu însă numai de greutate 280, 580, 1120, 2240 de grame. Magistratul orașenesc.

Omnia-Kino. Mercuri și Joi în 22 și 23 Martie 1916. »Doctor Imhoff« dramă psihologică în 3 acte, după remanul de Paul von Worringen, în rolul principal Lotte Neumann. Pericolul rogu, (comedie în 1 act). Cucu (după natură). Pentru reprezentațiunea aceasta biletele de abonamente, afară de cele permanente, nu sunt valabile.

In preștăire: »Visuri în munție« cu artista Maria Carai.

Tuturor P. T. Domni și Doamne cari din incidentul trecerii la cele eterne a scumpului și neuitatului nostru fiu Emil, absolvent de teologie și al academiilor de belle-arte din München — au împărțit adâncă noastră durere exprimându-ne condolențe la persoană și în scris, primească pe aceasta cale expresiunea adâncă simțitorilor noastre mulțămiri.

Exprimăm cordiale mulțămiri Comitetului Reuniunii femeilor noastre și comitetului corului nostru bisericesc din Brașovul vechi pentru frumoasele cununii cu bande tricolore depuse pe cocugiul fiului nostru.

Mulțămiriile noastre corpului studenților dela liceul nostru român din loc, precum și coriștilor noștri pentru cântările funebrale esecutate cu multă duloșie, precum și imensului public care a dat ultimul onor scumpului nostru fiu.

Brașovul vechi la 4/17 Martie 1916.

Neconsolațiți părinți:

Ioșif și Maria Maximilian.

Bibliografie.

Au apărut:

»Cultura Creștină« anul VI. Nr. 5. din 1916, revista profesorilor de teologie din Braș, cu crmătorul cuprins deosebit de bogat și de variat: Dr. Alexandru Rusu: De-acum pietriile vor grăi (Crâmpșile din mișcarea pentru orfelinatul nostru din Braș. Teodor Murășanu: Gânduri eretice asupra războiului, Zăvoile Păcișanu: Cronică istorice privitoare la situația materială a preoțiilor române din Ardeal și Ungaria. (I) Ioan Georgescu: Pentru exerciții spirituale (Despre sf. mărturisire) Ștefan Tășledanu: Un piagium (Din analele publicisticii noastre mai recente).

Însemnări: O noua solie de pace a Papei Benedict al XV-lea (Redacția).

Cronică: Moartea reginei Elisabeta a României (ar). Un arhiereu și un preot de inimă pentru orfelinatul nostru (ar). Clericii seminariului Bunei-vestiri și orfelinatul nostru (te). Peste lună (ar.) Asociația preoților adoratorilor (ar).

Carți și Reviste: »Calea Vieții« (ar).

»Revista copiilor și a tinerimii«, Nr. 9 anul al IV, cu următorul bogat cuprins: Regina Elisabeta, de C. G. Costa-Foru. — Oituz (poesie), de D. Const. Clăucean. — Corbul și Porumbelul, de Mărdăricea. — Aventurile unui ursuleț, de D-na X. — Pagini ilustrate, de un abonat. — Capcana, de I. C. Visarion. — La Turda (poesie) de Dem. Bassarabeanu. — Răsăpata, de Maro. — Rămășagul unei Baroneșe, de Liliana. — Hazuri. — Poșta redacției.

Abonamentul anual cu premii: lei 6 — (Ediția de lux lei 10 —). Pe 6 luni lei 3.50. Pe trei luni lei 2. — Redacția și Administrația: Str. Enăchiță Văcărescu 8 bis, București.

»Revista copiilor și a tinerimii«. Nr. 8, anul IV, cu următorul bogat cuprins: Prolog la sezătoarea cercetașilor, de Gh. D. Magur. — Aventurile unui ursuleț, de D-na X. — Cântec (poesie) de V. Ciobanu. — Capcana, de I. C. Visarion. — Pagini ilustrate, de C. I. Ciolac. — Săculețul cu povăști, de Nestor Urechiu. — Fluvii (poesie), de V. N. Culaș. — Pentru dornici de corespondenți ai revistei, de Direcție. — Rubrica flut-lieci, de L. H. Luceanu. — Hazuri. — Poșta redacției. — Abonamentul anual cu premii: lei 6 — (Ediția de lux lei 10 —). Pe 6 luni lei 3.50. Pe 3 luni lei 2. — Redacția și Administrația: Str. Enăchiță Văcărescu 8 bis, București.

»Elemente de pedagogie« de Dr. A. Jeșan profesor. Suceava 1914. Editura Soc. »Școala Română«. Manualul acesta e merit pentru elevii din școala normală și merită să fie recomandat publicului doritor de o astfel de lectură. Sunt atât de puține publicațiile de felul acesta în limba noastră, și d-l prot. Jeșan, care se bucură de o frumoasă trecere în cercurile pedagogice românești și streină, și-a obținut un merit mai mult prin publicarea acestui manual, lucrat după principiile cele mai nouă psihopedagogice. — Prețul broșat 1.60 cor., legat 2.20 cor.

Proprietar: Tip. A. Mureșianu; Branșco & Comp. Redactor responsabil: Ioan Lacaș

Nru. Mag. 5554/916.

Publicațiune.

Aducem la cunoștința publicului următoarea ordinațiune a Vice-spanului Comitatului Brașov Nru 1259/916 publicată și în Nru. 7/916 al foii oficiale comitatene, anume:

Contra Magistratul orașenesc!

În necuș ordinațiunea mea publicată în Nr. 7 al foii oficiale comitatene sub Nru. 1236/916 — urmând emisului guvernial 4291/051 M. E. înseșez prin aceasta prețurile maxime pentru untura de porc, pentru slăniș și pentru carnea de porc dupăcum urmează:

- Pe timpul dela 16 Martie 1916 începând:
- Pe teritoriul orașului Brașov în vânzarea cu mărunțul după 1 kgr.
 - 1. Untura de porc. . . cor. 5.50 l.
 - 2. Unsoare » 5.40 »
 - 3. Slănișa proaspătă crudă » 4.90 »
 - 4. Slănișa sărată » 5.30 »
 - 5. Slănișa afumată-delicatessa » 6.— »
 - 6. Slănișa pipareată-delicatessa » 5.50 »
- Prețul maximal pentru carne de porc proaspătă cu și fără slăniș (cu cap și cu picioare) la jumătate de porc face pe teritoriul orașului Brașov 2 cor. 80 fl. iar în comunele din Comitat 2 cor. 76 fl.
- 7. Carnea de porc. . cor. 3.— l
 - 8. Spatele resp. carnea din spate » 3.40 »
 - 9. Carne de cotorașe (: capu și picioarele) . . . » 1.50 »
 - 10. Șunca crudă cu oase. » 3.— »
 - 11. Șunca afumată cu oase pes e tot » 4.— »
 - 12. Șunca tăiată » 6.— »
 - 13. Carne afumată — Kaiserfleisch — nefearță . . . » 4.— »
 - 14. Cârnați » 3.60 »

În comunele din comitat prețurile de sus sunt cu 10% mai mici.

Această ordinațiune nu se referă la cârniurile afumate duse dela oraș la sate anume pentru a fi concușate.

Dau ordin, ca prețurile aci fosești să se publice atât în orașul Brașov cât și în comunele din comitat în mod după cum este datina în fiecare loc și totdeodată aceste prețuri să se atârname în toate bolțile la loc ușor de văzut și de cetit, în care se vind articolele aci citate. Tarifele atârname trebuie să se revăzute de autoritatea polițienească de prima instanță.

Îndrumez autorități locale, cu acest ordin al meu să-l eșecuteze cu toată acuratețea.

Brașov, în 14. Martie 1916.

Ludwig Șervățius Vicecomis.

În sensul acestei ordinațiuni, micelarilor și vânzătorii de carne, măd de parte cârnișării și vânzătorii de carne afumată de pe teritoriul orașului — au să atârname pe pârșii localelor lor de vânzarea lista prețurilor citate-vidată căpitănatul de poliție — și încă la locuri ușor de văzut și de cetit, iar vânzătorii și cumpărătorii să aștină strict de prețurile fosești.

Brașov, în 15. Martie 1916.

Magistratul orașenesc.

Aviz.

»Sincana« institut de credit și economii societate pe acțiuni. Sincana — Șinca-veche — nu plăți în viitor depozenților anual câte 4% adică patru procentă interese la depuneri. Osinka — Șinca veche — 15 Martie 1916.

1—1 Direcțiunea.